Nota ter aanbieding subsidieregeling

Aan: MOCW

nota

Éénjarige verlenging Subsidieregeling praktijkleren

Gevraagde besluit

Indien akkoord, gaarne:

- Uw handtekening onder de voorhangbrief aan de Tweede Kamer.

Met deze voorhangbrief biedt u de concept verlengingsregeling voor de Subsidieregeling praktijkleren aan de Tweede Kamer aan voor voorhang. Deze voorhang is verplicht op grond van artikel 4.10, zevende lid, van de Comptabiliteitswet 2016. Op grond van die wet dient een subsidieregeling die strekt tot wijziging van de vervaltermijn gedurende 30 dagen te worden voorgehangen bij de Tweede Kamer, voordat zij kan worden vastgesteld.

Bij de voorhang zal ook deze beslisnota aan de Tweede Kamer openbaar worden gemaakt (zie bijlage). Daarbij zijn uitsluitend de persoonsgegevens en ambtenaren en enkele documentkenmerken gelakt.

De conceptregeling zal u na afloop van deze voorhang apart ter ondertekening worden voorgelegd. De regeling wordt vervolgens aangeboden voor publicatie in de Staatscourant, en treedt in werking met ingang van de dag na de datum van publicatie.

Samenvatting van de wijzigingen in de regeling

De wijzigingsregeling bevat de volgende aanpassing van de Subsidieregeling praktijkleren:

Verlenging van de subsidieregeling van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023.

Bijlage

Deze nota bevat een bijlage met de afwegingen die zijn gemaakt bij de totstandkoming van de regeling.

Leeswijzer bijlages:

Bijlage 1: gewijzigde regeling zoals die wordt voorgehangen bij de Tweede Kamer

Bijlage 2: begeleidende brief aan de Tweede Kamer

Bijlage 3: Beslisnota op basis waarvan u eerder akkoord bent gegaan met de verlenging van de regeling met een jaar.

Bijlage 4: Monitoringsrapportage over het afgelopen subsidiejaar.

Middelbaar Beroeps Onderwijs

Van

Datum

14 september 2022

Referentie

Bijlagen

- 1. Ontwerpregeling
- 2. Brief aan TK
- 3. Beslisnota eenjarige verlenging regeling
- Monitoringsrapportage Subsidieregeling praktijkleren 2021

Kopie voor

Aantal pagina's

5

Datum

14 september 2022

Bijlage met informatie over de regeling

1. Wat is het probleem en de aanleiding voor de subsidieregeling?

De Subsidieregeling praktijkleren stimuleert werkgevers om leerplaatsen aan te bieden in het vmbo, pro, vso, mbo (bbl), hbo en wo. De regeling draagt bij aan het bieden van voldoende opleidingskansen aan jongeren, op- en zijinstromers. De subsidie is een tegemoetkoming voor de kosten die een werkgever maakt voor de begeleiding van een leerling of student. Werkgevers vragen de subsidie aan het eind van een school- of studiejaar aan, na afloop van de begeleiding. Zij ontvangen een bedrag van maximaal €2.700 per leerling/student, afhankelijk van het subsidieplafond en aantal aanvragen per onderwijscategorie. Uit de monitoringsrapportage 2021 blijkt dat het in 2020-2021 mogelijk was om dit maximale bedrag uit te keren¹. Naast het reguliere subsidiebedrag is er voor de studiejaren 2022-2023 en 2023-2024 nog een aanvullende subsidie beschikbaar voor mbo-leerplekken in de sectoren landbouw, horeca of recreatie. Uit de evaluatie over de periode 2014-2018² blijkt dat de regeling succesvol was in het vergroten van het aantal praktijkleerplaatsen en dat dit zou afnemen bij afschaffing van de subsidieregeling.

Momenteel loopt een evaluatieonderzoek van de Subsidieregeling praktijkleren over de periode 2019-2022. De eerste resultaten van het onderzoek verschijnen naar verwachting in november 2022 en op grond hiervan wordt bekeken welke wijzigingen nodig zijn voor een nieuwe subsidieregeling voor de periode 2024-2027. Voor weloverwogen besluitvorming over grote aanpassingen is ongeveer zes maanden tijd nodig, te rekenen vanaf het moment waarop de onderzoeksresultaten bekend zijn. Echter, de huidige regeling vervalt met ingang van 1 januari 2023. Met de onderliggende ontwerpregeling wordt de vervaldatum van de subsidieregeling met één jaar verlengd (van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023), zodat er ruimte is om de uitkomsten van de evaluatie te benutten voor de nieuwe subsidieregeling en er in 2023 alsnog subsidie kan worden uitgekeerd op grond van de huidige subsidieregeling.

2. Wie zijn betrokken?

De Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) voert de regeling uit en acht de éénjarige verlenging uitvoerbaar.

3. Wat is het doel van de subsidieregeling?

Het doel is om zoveel mogelijk leerbanen te behouden en jongeren, op- en zij-instromers zo voldoende opleidingskansen te bieden.

¹ Monitoringsrapportage Subsidieregeling praktijkleren 2021, RVO

² <u>Subsidieregeling praktijkleren 2014-2018 - Regioplan</u>

4. Waarom een subsidieregeling en geen ander instrument?

- Het betreft een verlenging van een bestaande subsidieregeling.
- Het betreft een ministeriële regeling.

5. Wat is de grondslag van de subsidieregeling?

Artikel 2.7 van de Wet educatie en beroepsonderwijs, artikel 4 van de Wet overige OCW-subsidies.

6. Is sprake van een risico op ongeoorloofde staatssteun?

Er bestaat geen risico op ongeoorloofde staatssteun. Door middel van deze subsidie kunnen kosten worden gedekt die werkgevers moeten maken voor het aanbieden van een leerplek. Als werkgevers een dergelijke subsidie niet zouden kunnen aanvragen, dan zouden werkgevers kunnen besluiten om niet te investeren in de opleiding van studenten. Voor het aanbieden van een leerplek bestaat geen markt. Voor werkgevers is het namelijk niet rendabel leerplekken aan te bieden. Zij bieden een leerplek aan vanuit een maatschappelijke verantwoordelijkheid. Het aanbieden van leerplekken betreft dus een niet-economische activiteit. Er is wél sprake van selectiviteit, want de subsidie komt ten goede aan bepaalde geselecteerde sectoren. Binnen deze sectoren wordt geen onderscheid gemaakt tussen werkgevers. Alle werkgevers die voldoen aan de voorwaarden kunnen de subsidie toegekend krijgen.

De aanvullende subsidie voor mbo-leerplaatsen in de sectoren landbouw, horeca en recreatie is alleen gericht op deze sectoren omdat het werk in deze sectoren vaker met tijdelijke arbeidsovereenkomsten wordt gewerkt en de overgang naar meer duurzame arbeidsovereenkomsten geholpen en ondersteund kan worden door extra mogelijkheden om personeel goed te scholen. De keuze voor deze sectoren is tot stand gekomen naar aanleiding van de aangenomen motie Heerma³.

Gelet op voorgaande is geen sprake van verstoring van mededinging op de Europese markt, omdat de subsidie een compensatie is voor de kosten die werkgevers maken voor het begeleiden van studenten in het kader van hun bbl-opleiding. Het betreft specifiek de onderwijskosten waardoor de subsidie geen invloed heeft op de handel en opbrengsten van bedrijven. Via handhavings- en monitoringsrapportages wordt toezicht gehouden op rechtmatige toekenning van de subsidie.

³ Kamerstukken II, 2018/19, 35074, nr. 50

7. Van welk USK-arrangement is sprake en hoe is de verantwoording?

Niet-onderwijsinstellingen:

Arrangement/bedrag	Verstrekking	Verantwoording
USK 1a	Direct vaststellen	Bij aanvraag
tot €25.000		(activiteiten reeds verricht)

8. Risicoanalyse

Risico	Kans	Impact
Bedrijven kunnen enige invloed uitoefenen op de sector waartoe zij behoren. Zij kunnen zich laten indelen in een sector die in aanmerking komen voor aanvullende subsidie. Het CBS verwacht dat het weinig gebeurt dat		Klein
bedrijven van code veranderen. Maar het CBS voert er geen controle op uit.		
Bedrijven kunnen verkeerd geregistreerd staan in het Handelsregister, waardoor ze ten onrechte geen aanvullende subsidie ontvangen. De hardheidsclausule ondervangt dit risico.		Klein
Administratieve tekortkomingen		Klein

9. Wat zijn de kosten?

Er zijn structureel middelen beschikbaar voor de Subsidieregeling praktijkleren. Voor studiejaar 2022-2023 is op basis van de meest recente informatie uit de ontwerpbegroting 2023 een totaalbedrag van € 240,1 miljoen beschikbaar. Uitgangspunt voor 2023 is dat maximaal € 2.700 per gerealiseerde leerplek wordt uitgekeerd op basis van de reguliere budgetten. Het exacte bedrag hangt af van het aantal aanvragen. Net zoals in 2021-2022 blijft een aanvullende subsidie beschikbaar voor mbo-leerplekken in de sectoren landbouw, recreatie en horeca. Dit gaat om een bedrag van € 10,6 miljoen dat verdeeld wordt over het aantal aanvragen en bovenop de maximaal € 2.700 wordt uitgekeerd.

10. Overige aspecten/planning

Middels de ontwerpregeling wordt de huidige regeling met een jaar verlengd van 1 januari 2023 tot 1 januari 2024. Vanwege de verplichte voorhang van de verlenging van de subsidieregeling aan de Tweede Kamer is het niet eerder dan in oktober 2022 mogelijk om de wijziging te publiceren.

TER BESLUITVORMING

Aan: MOCW

Middelbaar Beroeps **Onderwijs**

Van

Datum

17 mei 2022

Referentie

nota

Verlenging Subsidieregeling praktijkleren 2023-2024

Intern OCW afgestemd HO, VO, KO, OWB, WJZ

Extern OCW afgestemd

Aanleiding

Momenteel loopt een evaluatieonderzoek van de Subsidieregeling praktijkleren over de periode 2019-2022. De resultaten van het onderzoek verschijnen in oktober 2022 en op grond hiervan wordt bekeken welke wijzigingen nodig zijn voor een nieuwe subsidieregeling voor de periode 2024-2027. Voor weloverwogen besluitvorming over grote aanpassingen is ongeveer zes maanden tijd nodig, te rekenen vanaf het moment waarop de onderzoeksresultaten bekend zijn. Echter, de huidige regeling vervalt met ingang van 1 januari 2023. Voorgesteld wordt om de huidige regeling met één jaar te verlengen (van 1 januari 2023 tot en met 31 december 2023), zodat er ruimte is om de uitkomsten van de evaluatie te benutten voor de nieuwe subsidieregeling. Er zijn structurele middelen beschikbaar voor de subsidieregeling praktijkleren.

Geadviseerd besluit

Wij stellen voor dat u akkoord gaat met het verlengen van de huidige Subsidieregeling praktijkleren van 1 januari 2023 naar 1 januari 2024.

Kernpunten

De Subsidieregeling praktijkleren

- De regeling stimuleert werkgevers om leerplaatsen aan te bieden in het vmbo, mbo (bbl), hbo en wo. De regeling is een tegemoetkoming voor de kosten die een werkgever maakt voor de begeleiding van een leerling of student. Werkgevers vragen de subsidie aan het eind van een school- of studiejaar aan, na afloop van de begeleiding. Zij ontvangen een bedrag van maximaal €2.700 per leerling/student, afhankelijk van het subsidieplafond en aantal aanvragen per onderwijscategorie.
- Er zijn structureel middelen beschikbaar voor de subsidieregeling praktijkleren. Per jaar worden de exacte plafonds berekend. Voor 2023 is op basis van de meest recente informatie uit de ontwerpbegroting 2023 een bedrag van €240,1 mln beschikbaar.
- Uitgangspunt voor 2023 is max. €2.700 per student op basis van de reguliere budgetten: exacte bedrag hangt af van het aantal aanvragen. Aanvullend voor de sectoren landbouw, recreatie en horeca is €10,6 mln beschikbaar dat bovenop de max €2.700 euro komt.

- Afgelopen jaren waren er ook vanuit het NPO en vanuit het coronasteunpakket extra middelen voor de subsidieregeling praktijkleren. Die vervallen per 2023.
 - o Ter illustratie: In het studiejaar 2020/2021 is € 305.8 miljoen uitgekeerd aan leerbedrijven, waarvan:
 - € 73 miljoen vanuit het NPO is bekostigd voor het ophogen van het mbo subsidieplafond (€ 59 miljoen) en het hbo subsidieplafond (€ 14 miljoen). Looptijd: 2021-2022
 - €6,7 miljoen vanuit het NPO is bekostigd voor een aanvullende subsidie voor hbo-leerplaatsen in de sectoren techniek (inclusief ICT) en gezondheidszorg. Looptijd: 2021-2022.
 - € 15,8 miljoen aanvullende subsidie voor mbo-bbl leerplaatsen in contact- en conjunctuurgevoelige sectoren (coronasteunpakket). Looptijd: 2021-2022.
 - € 10,6 miljoen aanvullende subsidie voor mbo-bbl leerplaatsen in de sectoren landbouw, horeca en recreatie (motie Heerma⁴). Looptijd: 2019-2024.
- Uit de evaluatie over de periode 2014-2018⁵ blijkt dat de regeling succesvol was in het vergroten van het aantal praktijkleerplaatsen en dat dit zou afnemen bij afschaffing van de subsidieregeling.

Evaluatie:

- De huidige evaluatie is erop gericht (terugkijkend) inzicht te geven in de doeltreffendheid, doelmatigheid en uitvoering van de regeling. Daarbij wordt tevens (vooruitkijkend) bekeken of de subsidieregeling zou moeten worden aangepast om beter toegerust te zijn op actuele thema's zoals het vergroten van het aantal mbo-2 leerplaatsen, het tegengaan van stagediscriminatie en de tegemoetkoming aan tekortsectoren.
- Ook wordt onderzocht of de uitbreiding van de regeling naar Caribisch Nederland uitvoerbaar is. Op dit moment wordt op Bonaire middels een tijdelijke maatregel bbl-loonkostensubsidie verstrekt aan werkgevers. Deze subsidie loopt op 31 december 2023 af.
- De eindrapportage van de evaluatie wordt verwacht in oktober 2022. De resultaten worden gebruikt om een nieuwe subsidieregeling te maken voor de periode 2024-2027.

Verlenging en actualisatie huidige regeling:

 Conform artikel 4.10, tweede lid, van de Comptabiliteitswet 2016 moet een subsidieregeling een tijdstip bevatten waarop de regeling vervalt, met in beginsel een maximale geldingsduur van vijf jaar. De Subsidieregeling praktijkleren bevat een dergelijke vervaldatum, en vervalt met ingang van 1 januari 2023. De Comptabiliteitswet laat toe dat een bestaande regeling

⁴ Kamerstukken II, 2018/19, 35 074, nr. 50

⁵ <u>Subsidieregeling praktijkleren 2014-2018 - Regioplan</u>

- wordt verlengd, maar op grond van het zevende lid moet dit wel aan de Tweede Kamer worden voorgehangen.
- Leerbedrijven bepalen op dit moment of zij per september 2022 een leerplaats aanbieden voor het studiejaar 2022-2023. Dat betekent dat zij nu geïnformeerd dienen te worden over het continueren van de huidige regeling na 31 december 2022.
- Vandaar het verzoek aan u om de huidige subsidieregeling met één jaar te verlengen tot en met 31 december 2023.
- Bij verlenging behoeft de huidige regeling een actualisatie, omdat de aanvullende subsidies voor (1) mbo-bbl leerplekken in conjunctuurgevoelige sectoren en (2) hbo-leerplekken in sectoren techniek (inclusief ICT) en gezondheidszorg ten einde lopen in het studiejaar 2021-2022.
- Daarnaast is het noodzakelijk dat de subsidieplafonds voor het studiejaar 2021-2022 bekend gemaakt worden. Tussen juni en september 2022 kunnen werkgevers een aanvraag indienen voor een aangeboden leerplaats in 2021-2022.
- Naar verwachting in juli 2022 de wijzigingsregeling aan u voorgelegd worden.
- Na het zomerreces ontvangt u de verlengingsregeling, waarin de vervaldatum van de regeling gewijzigd zal worden van 1 januari 2023 naar 1 januari 2024.
- Voor het zomerreces van 2023 ontvangt u het voorstel voor de nieuwe Subsidieregeling praktijkleren voor de periode 2024-2027.

Uitvoering:

• De uitvoering van de Subsidieregeling Praktijkleren ligt bij RVO (Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). RVO voorziet geen uitvoeringsproblemen bij een eenjarige verlenging van de regeling.